

Ministerstvo predstavuje pomoc poľnohospodárom zasiahnutým suchom. Už v septembri bude do sektora smerovať 200 miliónov eur

11.8.2026 - | Ministerstvo podhospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Sucho predstavuje pre slovenské poľnohospodárstvo vážnu výzvu, ktorej dôsledky sa naplno prejavujú najmä pri krmovinách, kukurici, slnečnici, cukrovej repe, sóji, lucerne a trvalých trávnych porastoch. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR preto pripravilo balík krokov, ktorých cieľom je zmierniť dopady sucha, pomôcť udržať chovy hospodárskych zvierat a predovšetkým posilniť finančnú stabilitu poľnohospodárov.

Najvýznamnejšou pomocou bude historicky najskoršie vyplácanie preddavkov z priamych platieb. Pôdohospodárska platobná agentúra začne s ich vyplácaním už 15. septembra, pričom v priebehu septembra by mohlo byť poľnohospodárom vyplatených približne 200 miliónov eur.

„Poľnohospodárom chceme pomôcť v čase, keď tie peniaze najviac potrebujú. Preto ideme do určitého rizika a začneme vyplácať preddavky už od 15. septembra. Odhadujeme, že v septembri tak do sektora dostaneme približne 200 miliónov eur. Je to historicky najskorší termín, v akom sa preddavky na Slovensku vyplácali, a pre poľnohospodárov to znamená peniaze o dva až tri mesiace skôr, ako boli zvyknutí,“ uviedol minister Takáč.

Ministerstvo zároveň vyčlenilo ďalších 5 miliónov eur v rámci národných podpôr a štátnej pomoci. Prostriedky budú smerovať prostredníctvom zelenej nafty na podporu chovu hospodárskych zvierat, ktoré sú v dôsledku nedostatku krmovín a suchej pastvy najviac ohrozené. **„Našli sme ďalších 5 miliónov eur, ktoré chceme využiť na podporu hospodárskych zvierat prostredníctvom zelenej nafty. Sucho prináša nedostatok krmovín, senáže či siláže a práve chovy oviec, kôz a hovädzieho dobytku sú preto v mimoriadne náročnej situácii. Chceme týmto krokom pomôcť udržať chovy a stabilizovať sektor,“** povedal minister Takáč.

Minister zároveň pripomenul, že ide o ďalšiu pomoc, ktorá nadväzuje na kroky realizované v priebehu roka. Slovensko už zvýšilo viazanú platbu na dojnice na maximálnu možnú úroveň 352 eur na jednu dojnicu a podporu pre cukrovú repu na 632 eur na hektár. Na podporu bitúnkov bolo zároveň vyčlenených 3 milióny eur a v tomto roku boli vyhlásené projektové výzvy v hodnote 150 miliónov eur.

Dôležitou súčasťou pomoci je aj možnosť využiť flexibilnejšie pravidlá v prípade, ak sucho znemožňuje poľnohospodárom plniť niektoré podmienky. Základnou podmienkou je individuálne nahlásenie vyššej moci Pôdohospodárskej platobnej agentúre. Po nahlásení vyššej moci môžu poľnohospodári v odôvodnených prípadoch využiť napríklad neproduktívne plochy na produkciu krmiva, upraviť podmienky pasienkového chovu, využiť konvenčné krmivo v ekologických chovoch, upraviť podmienky mulčovania trvalých trávnych porastov či podmienky zaťaženia hospodárskymi zvieratami.

„Chcem veľmi jasne vyzvať všetkých poľnohospodárov: ak máte vo svojom katastri reálny problém so suchom, nahláste vyššiu moc. Bez toho nemôžeme tieto úľavy uplatniť. Dnes máme nahlásených len približne 140 prípadov zo 14-tisíc žiadateľov o priame platby. To však nezodpovedá realite, ktorú vidíme v teréne. Ak chceme poľnohospodárom pomôcť,

potrebujeme mať informáciu, kde a v akom rozsahu sucho spôsobuje problémy,” zdôraznil minister. Ministerstvo zároveň upozorňuje, že individuálne posudzovanie je nevyhnutné vzhľadom na výrazné regionálne rozdiely. Kým v niektorých oblastiach sú dopady sucha mimoriadne vážne, v iných regiónoch môžu byť úrody štandardné.

Podpredseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho ocenil najmä skoršie vyplatenie preddavkov a dodatočnú podporu chovov hospodárskych zvierat. Zároveň upozornil, že skutočný rozsah škôd spôsobených suchom sa môže ukázať až v najbližších týždňoch. **„Za poľnohospodárov považujeme za najdôležitejšie opatrenie skoršie vyplatenie preddavkov. Približne 200 miliónov eur dostanú farmári už od septembra, teda približne o dva mesiace skôr ako v minulom roku, a zároveň je prvý pilier navýšený o 5 percent. Je to veľmi významná pomoc pre cash flow podnikov v čase, keď čelia rastúcim nákladom a dopadom sucha,”** uviedol Emil Macho. Podľa SPPK však problém nie je iba v úrode, ktorá už bola zozbieraná a uskladnená. Najväčšie riziko predstavuje aktuálna situácia priamo na poliach. Zároveň vyzval poľnohospodárov, aby vyššiu moc aktívne nahlasovali. Podľa neho bude presná evidencia škôd dôležitá aj pri prípadnom ďalšom odškodňovaní zo štátneho rozpočtu alebo z európskych zdrojov.

Generálny riaditeľ Pôdohospodárskej platobnej agentúry Marek Čepko zdôraznil, že poľnohospodári nemusia pri nahlasovaní vyššej moci individuálne zabezpečovať potvrdenie od Slovenského hydrometeorologického ústavu. **„Chcem poľnohospodárov uistiť, že proces nahlásenia vyššej moci sa snažíme čo najviac zjednodušiť. Poľnohospodár nemusí individuálne žiadať SHMÚ a získavať potvrdenie o suchu. Potrebné údaje si Pôdohospodárska platobná agentúra vyžiada priamo od SHMÚ a každú nahlásenú vyššiu moc budeme posudzovať individuálne podľa konkrétnej situácie v danom podniku a regióne,”** uviedol Marek Čepko. PPA zároveň pripravuje vyplácanie preddavkov v skoršom termíne. Pri ich vyplácaní bude potrebné splnenie príslušných podmienok a vykonanie nevyhnutných administratívnych kontrol.

Richard Takáč zároveň upozornil, že sucho nie je problémom iba Slovenska, ale zasahuje poľnohospodárov vo viacerých členských štátoch Európskej únie. Slovensko preto dlhodobo presadzuje, aby Európska komisia na situáciu reagovala účinnejšie a umožnila využitie európskych krízových zdrojov. **„Sucho dnes trápi poľnohospodárov v mnohých krajinách Európskej únie. Slovensko na tento problém opakovane upozorňuje na rokovaniach ministrov pôdohospodárstva aj v rámci spolupráce krajín V4. Očakávame od Európskej komisie konkrétnu reakciu a využitie dostupných krízových mechanizmov. Európsky poľnohospodár nemôže zostať na tento problém sám,”** povedal minister.

Ministerstvo zároveň pripomína, že v rokoch 2024 a 2025 smerovalo do slovenského poľnohospodárstva v každom roku viac ako 1,2 miliardy eur prostredníctvom priamych platieb, projektových podpôr, národných podpôr a štátnej pomoci. **„Napriek náročnej situácii verejných financií sme zachovali národné podpory a štátnu pomoc pre poľnohospodárstvo. Robíme všetko, čo v tejto chvíli vieme urobiť z národných zdrojov. Zároveň však budeme naďalej tlačiť na Európsku komisiu, aby si uvedomila, že sucho je reálny problém, ktorý ohrozuje produkciu, príjmy poľnohospodárov a v konečnom dôsledku aj potravinovú bezpečnosť Európy,”** uzavrel minister Takáč.

<https://www.mpsr.sk/sk/index.php?id=20400&navID=1>